

Oddělení pro komeniologii a intelektuální
dějiny raného novověku

Filosofického ústavu AV ČR

a

Oddělení starší literatury

Ústavu pro českou literaturu AV ČR

připravují na **1.–2. listopadu 2022**

konferenci

Filosofický ústav AV ČR
Institute of Philosophy

„Jako by(ch) se octl na obrovském staveništi“ Antonín Škarka (14. 2. 1906–12. 11. 1972)

Citát, který jsme použili v názvu konference, odkazuje k úžasu Antonína Škarky nad rozsáhlým rukopisem Komenského *Clamores Eliae*, dal by se ale jistě vztáhnout na celou oblast starší české literatury.

V listopadu, kdy uplyne padesát let od smrti tohoto mimořádného literárního historika, chceme připomenout jeho osobu a dílo. Cílem konference bude nahlédnout nejen široké spektrum Škarkovy vědecké činnosti od prací mediivistických po barokistické, ale přiblížit jeho osobnost také prostřednictvím zachované korespondence, poskytující plastický obraz atmosféry poválečných desetiletí ve vědě a společnosti i mezinárodní komunikace ve světě rozděleném železnou oponou. Rozsáhlá badatelská činnost A. Škarky pokrývá řadu literárně-historických oblastí: Škarka zanechal hluboké stopy zejména v oblasti výzkumu české hymnologie (se zvláštním zaměřením na barokní duchovní píseň a postavy F. Bridela a A. V. Michny), byl významným znalcem osoby a díla Jana Amose Komenského i pilným editorem. Dlouhé roky působil jako pedagog, a to na několika vysokých školách. To vše vytváří průsečíky mezi mnoha vědeckými obory: od ediční praxe přes literární historii a historii vědy 20. století až k metodologii.

Nabízejí se tyto tematické okruhy:

1. **Dech a litera. Hymnologické dílo A. Škarky.** Jeho výzvy, přesahy, meze a možnosti, projekt Hymnorum thesaurus Bohemicus, možnost jeho využití.
2. **„Ten Chléb živý nejde dolův.“ České gotické básnictví.** Tematická osa zaměřená na to, co se nyní děje s preferovanými mediivistickými tématy A. Škarky, a co se děje s artefakty, s nimiž pracoval. Vedlejší linie Škarkova myšlení: performativní zaměření na promluvu, zaměření na poetické zpracování narativu.
3. **„Bez autorů a bez generací“.** Teoretické, obecnější vhledy a vyrovnávání se se středověkou literaturou. Otázky po tom, jak by bylo možno středověkou literaturu šířit, jak uchopit její alteritu.
4. **„Bloudění i zbloudění v labyrintu.“ Pojetí literárního baroka u Škarky a badatelů jeho generace.**
5. **„Tuto neznámou práci Komenského jsem objevil.“ Komeniologie jako stěžejní Škarkovo badatelské téma.** Jeho přínos pro obor, objevy, nové metody, organizační práce. Vyrovnávání se s pojetím Komenského v marxistickém kontextu.
6. **Metoda a její transpozice.** Zkoumání Škarkovy „materiálově filologické“ metody, její podstaty a možnosti přenosu na epochy, s nimiž Škarka sám nepracoval.
7. **„V období kulturní revoluce.“ Práce literárního vědce pod tlakem politického zadání.** Pozice A. Škarky a jiných literárních vědců v poválečné literární a politické historii.
8. **Za železnou oponou. Korespondence A. Škarky.** Témata, která otevírá, od soukromých dopisů přes literární problémy až k obtížím získávání materiálu (D. Čyževský, K. Schaller, M. Blekastad aj.).

Těšíme se na vaše náměty pro referáty. Organizátory konference jsou **Tomáš Havelka** (FLÚ) a **Matouš Jaluška** (ÚČL). Náměty prosíme posílat na adresu havelka@flu.cas.cz nebo jaluska@ucl.cas.cz do **30. května 2022**. Počítejte prosím s délkou vystoupení do 20 minut. Organizační výbor konference si vyhrazuje právo výběru nabídnutých příspěvků na základě jejich souznění s tématem a vzájemných vazeb. Vybrané příspěvky z konference budou vhodnou formou publikovány.